

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 1. travnja 2009.

Crkva u Africi u slubi pomirenja, pravednosti i mira

Draga braćo i sestre!

Kao što sam najavio prošlu nedjelju u tijeku Angelusa, danas ću govoriti o nedavnom putovanju u Afriku, prvom u mojem pontifikatu na taj kontinent. Pohodio sam samo Kamerun i Angolu, ali sam u duhu htio zagrliti sve afričke narode i blagosloviti ih u ime Gospodnje. Doivio sam tradicionalno afričko gostoprimstvo, koje mi je posvuda ukazivano i rado koristim ovu prigodu da ponovno izrazim svoju ivu zahvalnost episkopatima dviju zemalja, dravnim poglavarima, svim vlastima i svima onima koji su se na bilo koji način potrudili da taj moj pastoralni pohod uspije.

Moj boravak na afričkom tlu je započeo 17. oujka u Yaoundeu, glavnom gradu Kameruna, te sam se tako našao u samom srcu Afrike, i to ne samo zemljopisno. Ta drava naime u sebi saima mnoge značajke toga velikog kontinenta, prije svih njegovu duboku religijsku dušu, koja je zajednička mnogobrojnim etničkim skupinama koje ga nastanjuju. Više od četvrtine stanovnika Kameruna su katolici koji ondje mirno ive zajedno s pripadnicima drugih zajednica. Zbog toga je moj ljubljani prethodnik 1995. izabrao upravo glavni grad te nacije da proglasi apostolsku pobudnicu Crkva u Africi, nakon prve sinodske skupštine posvećene upravo tome kontinentu. Ovaj put, Papa se ondje vratio da preda Instrumentum laboris Druge sinodske skupštine za Afriku, koja je na programu u Rimu idućeg listopada i koja će imati za temu: "Crkva u Africi u slubi pomirenja, pravednosti i mira: 'Vi ste sol zemlje... Vi ste svjetlost svijeta' (Mt 5, 13-14)".

Na susretima koje sam, u razmaku od dva dana, imao s episkopatima Kameruna i Angole i Svetog Tome i Principa, htio sam – napose u ovoj Pavlovoj godini – dozvati u svijest urgentnost

evangelizacije, koja u prvom redu lei na biskupima, ističući dimenziju kolegijaliteta, utemeljenog na sakramentalnom zajedništvu. Pozvao sam ih da budu uvijek primjer za svoje svećenike i za sve vjernike, te pomno prate formaciju sjemeništaraca, kojih je hvala Bogu veliki broj, i katehista, koji postaju sve više nuni za ivot Crkve u Africi. Ohrabrio sam biskupe da promiču pastoral enidbe i obitelji, liturgije i kulture, također zato da bi osposobili laike da se odupru nasrtaju sektu i ezoteričnih skupina. Htio sam ih s ljubavlju potvrditi u vršenju djela ljubavi i u obrani prava siromašnih.

U mislima mi je ponovno i svečano slavlje Večernje koje je odrano u Yaoundeu, u crkvi Marije Kraljice apostola, zaštitnice Kameruna, velikom i suvremenom hramu podignutom na mjestu na kojem su djelovali prvi vjerovjesnici Kameruna, misionari spiritanci. Uoči svetkovine svetoga Josipa, brinog čuvara kojem je Bog povjerio svoja najdragocjenija blaga, Mariju i Josipa, uzdigli smo, zajedno s predstavnicima Crkava i crkvenih zajednica, slavu Ocu koji je na nebesima. Kontemplirajući duhovni lik svetog Josipa, koji je posvetio svoj ivot Kristu i Djevici Mariji, pozvao sam svećenike, posvećene osobe i članove crkvenih pokreta da ostanu uvijek vjerni svojem pozivu, iveći u Bojoj prisutnosti i u radosnoj poslušnosti njegovoj Riječi.

U Apostolskoj nuncijaturi u Yaoundeu imao sam također priliku susresti predstavnike muslimanske zajednice u Kamerunu, ponovno potvrđujući vanost međureligijskog dijaloga i suradnje kršćana i muslimana na otvaranju svijeta Bogu.

Predaja Instrumentum laboris Druge sinodske skupštine za Afriku 19. oujka na stadionu u Yaoundeu, na završetku svečanoga euharistijskog slavlja u čast svetom Josipu, sigurno je jedan od najistaknutijih događaja toga putovanja, koji se zbio u zajedništvu s Bojim narodom, "uz radosno klicanje i hvalopojke u povorci svečanoj", kao što kae Psalam (42, 5). Sinodska će se skupština odrati u Rimu, ali je ona na stanovit način već započela u srcu afričkog kontinenta, u srcu kršćanske obitelji koja ondje ivi, trpi i nada se. Zato mi se učinilo sretnom koincidencijom da se objavljivanje "Radnog instrumenta" poklopilo sa svetkovinom svetoga Josipa, uzora vjere i nade poput prvog patrijarha Abrahama. Vjera u "bliskog Boga", koji nam je u Isusu pokazao svoje lice ljubavi, je jamstvo pouzdane nade, za Afriku i za cio svijet, jamstvo budućnosti pomirenja, pravednosti i mira.

Nakon svečanog liturgijskog slavlja i svečanog predstavljanja radnog dokumenta, u Apostolskoj nuncijaturi u Yaoundeu imao sam priliku zadržati se u razgovoru sa članovima Posebnog vijeća za Afriku Biskupske sinode i doivjeti s njima trenutke snanog zajedništva, razmišljajući o povijesti Afrike u teološkoj i pastoralnoj perspektivi. Kršćanstvo je, naime, od samih početaka pustilo duboke korijene u afričko tlo, kao što to potvrđuju brojni mučenici i sveci, pastiri, naučitelji i katehisti koji su ponikli najprije na sjeveru a zatim, u kasnijim razdobljima, na ostatku kontinenta: sjetimo se Ciprijana, Augustina, majke Monike, Atanazija, a zatim ugandskih mučenika, Josefina Bakhite i mnogih drugih. Danas, kada se Afrika trudi učvrstiti političku neovisnost i izgraditi nacionalni identitet u sada već globaliziranom svijetu, Crkva prati Afrikance dozivajući u svijest

veliku poruku Drugoga vatikanskog koncila, primjenjivane tijekom prve te, sada, druge posebne sinodske skupštine. Usred, naalost brojnih i dramatičnih sukoba koji još uvijek muče različite krajeve toga kontinenta, Crkva zna da mora biti znak i oruđe jedinstva i pomirenja, kako bi čitava Afrika mogla zajedno graditi budućnost pravednosti, solidarnosti i mira, provodeći u djelo nauk evanđelja.

Snani znak oplemenjujućeg djelovanja Kristove poruke je bez sumnje Centar kardinala Legera u Yaoundeu za rehabilitaciju osoba s posebnim potrebama. Utemeljio ga je kanadski kardinal Paul Emil Leger, koji se odlučio ondje povući i raditi sa siromašnima. U tome Centru, koji je kasnije predan dravi, susreo sam brojnu braću i sestre koji ive u bijednom stanju, dijeleći s njima – ali također crpeći od njih – nadu koja proizlazi iz vjere.

Drugo odredište – i drugi dio mojega putovanja – bila je Angola, zemlja koja također po mnogo čemu predstavlja svojevrsni simbol: izašavši iz dugotrajnog nutarnjeg sukoba, sada radi na pomirenju i izgradnji zemlje. Ali, zar bi to pomirenje i ta izgradnja mogli biti autentični kada bi bili na štetu siromašnih, koji imaju pravo kao i svi drugi uivati dobra vlastite zemlje? Eto zašto sam, tim svojim posjetom, čiji je prvi cilj, očito, bio potvrditi Crkvu u vjeri, htio također ohrabriti društveni proces koji je u tijeku. U Angoli se doista rukom dotiče ono što su više put moj časni prethodnici ponovili: ratom se sve gubi, mirom sve preporađa. Ali da bi obnovili narod potrebne su velike duhovne snage. I ovdje je, ponovno, vana uloga Crkve, koja je pozvana vršiti odgojnu ulogu, radeći na obnovi i odgajanju savjesti.

Zaštitnik grada Luande, glavnoga grada Angole, je sveti Pavao: zato sam u subotu 21. oujka, u crkvi posvećenoj Apostolu, odlučio slaviti euharistiju sa svećenicima, sjemeništarcima, redovnicima, katehistima i drugim pastoralnim djelatnicima. Još jednom je osobno iskustvo svetoga Pavla progovorilo o susretu s Kristom Uskrslim, koji je kadar preobraziti osobe i društvo. Mijenjaju se povijesne okolnosti – i o tome svakako treba voditi računa – ali Krist ostaje prava snaga duboke obnove čovjeka i ljudskih zajednica. Zato vratiti se Bogu, obratiti se Kristu znači ići naprijed, prema punini ivota.

Da bi izrazio potporu koju Crkva prua naporima koji se u Angoli i tolikim afričkim krajevima ulau u obnovu, u Luandi sam posvetio dva odvojena susreta mladima i enama. Susret s mladima na stadionu bilo je slavlje radosti i nade, nad kojim se nadvila tuga zbog smrti dviju djevojaka, koje su zgaene na ulazu. Afrika je veoma mlad kontinent, ali mnogi njezini sinovi, djeca i mladi već nose teške rane, koje samo Isus Krist, Raspeti i Uskršli, moe ozdraviti ulijevajući u njih, svojim Duhom, snagu da ljube i zauzimaju se za pravdu i mir. enama sam, zatim, zahvalio za slubu koje mnoge od njih prujaju vjeri, ljudskom dostojanstvu, ivotu i obitelji. Potvrdio sam njihovo puno pravo da se zauzimaju u javnom ivotu; ipak ne smije se umrtviti njihova uloga u obitelji, što je temeljno poslanje koje one trebaju vršiti uvijek u odgovornom zajedništvu s muevima i očevima. To je, dakle, poruka koju sam ostavio novim naraštajima i svijetu ena, uputivši je zatim svima na velikom euharistijskom slavlju u nedjelju 22. oujka, koje sam koncelebrirao s biskupima zemalja June

Afrike. Ako afrički narodi – rekao sam im – poput drevnog Izraela, temelje svoju nadu na Bojoj riječi, bogati svojim vjerskim i kulturnim naslijeđem, tada mogu stvarno izgrađivati budućnost pomirenja i čvrstog pomirenja za sve.

Draga braćo i sestre, koliko još misli imam u srcu i kolika mi se sjećanja iznova bude u duši dok razmišljam o tom putovanju! Molim vas da zahvalite Gospodinu za čudesa koja je učinio i koja nastavlja činiti u Africi zahvaljujući velikodušnom djelovanju misionara, redovnika i redovnica, volontera, svećenika, katehista, u mladim zajednicama punim zanosa i vjere. Molite i za afričke narode, koji su mi jako dragi, da se mogu hrabro uhvatiti u koštac s velikim društvenim, ekonomskim i duhovnim izazovima sadašnjeg trenutka. Sve to i sve ljude povjeravamo majčinskom zagovoru Presvete Marije, Kraljice Afrike, te afričkih svetaca i blaenika.

Papin pozdrav hrvatskim hodočasniciima na hrvatskom:

Velika mi je radost pozdraviti hrvatske hodočasnike, a osobito vjernike iz upe Svetog Kaja iz Solina. Pribliavamo se Cvjetnici i spomenu Gospodinova ulaska u Jeruzalem. I on se pribliava nama. Neka njegova blizina i vama bude trajni razlog radosti kroz sve dane ivota. Hvaljen Isus i Marija!